

Vlaamse overheid
AFDELING GEBIEDSONTWIKKELING, OMGEVINGSPLANNING EN –PROJECTEN
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL
T 02 553 79 97
www.omgevingvlaanderen.be

VERSLAG VAN ONDERZOEK EN ADVIES INZAKE EEN VLAREM-BEROEP NA EEN ARREST VAN DE RAAD VAN STATE HOUDENDE Vernietiging van het Ministerieel Besluit

DOSSIERNUMMER: AMV/157649/1000

NAAM: nv Eneco Wind Belgium	
MAATSCHAPPELIJKE ZETEL: Battelsesteenweg 455l 2800 Mechelen	EXPLOITATIEZETEL: Geerbosstraat zn 9090 Melle
STARTDATUM: 15 oktober 2018	DATUM VAN BESTREDEN BESLUIT: 13 augustus 2015

- * Aard dossier: heropstart na arrest van Raad van State: nieuw windmolenpark met 2 windturbines
- * m.e.r.-plichtig? ja, m.e.r.-screening
- rubriek 3, i) bijlage III: Installaties voor de winning van windenergie voor de energieproductie (windturbineparken);
- * SEVESO-bedrijf? Neen
- * GPBV-bedrijf (IPPC)? Neen

1. INLICHTINGEN BETREFFENDE DE AANVRAAG (verleden):

uitslag openbaar onderzoek	Wetteren: geen bezwaren Melle: 13 bezwaren
advies college van burgemeester en schepenen	ongunstig
advies Ruimtelijke Ordening eerste aanleg	Stilzwijgend gunstig
advies Milieuvergunningen eerste aanleg	ongunstig
advies andere diensten eerste aanleg - provinciaal milieudeskundige - ANB - DGL	- ongunstig - ongunstig en voorwaardelijk gunstig - deels gunstig
advies PMVC	ongunstig
het bestreden besluit	Vergunning verleend
advies Ruimtelijke Ordening tweede aanleg	gunstig
advies Milieuvergunningen tweede aanleg	ongunstig
advies andere diensten tweede aanleg - ANB - DGLV - dienst integraal waterbeleid, provincie Oost-Vlaanderen - VEA	- voorwaardelijk gunstig - voorwaardelijk gunstig - voorwaardelijk gunstig - gunstig
advies GMVC	ongunstig
Ministerieel besluit	Vergunning verleend
Raad van State	Vernietiging van het MB
stedenbouwkundige vergunning nodig?	ja

2. ARREST RAAD VAN STATE

Gelet op het arrest nr. 242.514 van 4 oktober 2018 van de Raad van State waarbij het ministerieel besluit nr. AMV/157649/1000/B van 25 februari 2016 wordt vernietigd;

Gelet op de betekening van voormeld arrest aan het Vlaams Gewest op 14 oktober 2018; dat de behandelingstermijn voor heronderzoek van de beroepen aanvangt op 15 oktober 2018;

3. BEROEP

Gelet op de beroepen van:

- Lecompte Matthieu, Kalverhagestraat 8a, 9090 Melle;
- Gwijde Vermeire, raadsman van 1 omwonende en 1 nv, Voskenslaan 301, 9000 Gent;

aangetekend tegen het besluit M03/44040/106/1/A/1/HV/FC van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 13 augustus 2015 waarbij vergunning wordt verleend, voor een termijn verstrekkend op 13 augustus 2035, aan de nv Eneco Wind Belgium, Battelsesteenweg 455I, 2800 Mechelen, voor het exploiteren van een windmolenpark, gelegen te 9090 Melle, Geerbosstraat zn, op de kadastrale percelen: afdeling 1, sectie D, perceelnummers 522a, 676a, 677a en 678a, omvattende:

- twee transformatoren met een individueel nominaal vermogen van 4.000 kVA elk;
- twee windturbines met een elektrisch vermogen van max. 3,5 MW elk (totaal rubriek: 7 MW);
- een bronbemaling in kader van geplande bouwwerken aan een debiet van max. 10 m³/uur;

4. ONTVANKELIJKHEID BEROEP

Gelet op het attest vermeld in artikel 31, §3, van titel I van het VLAREM waaruit blijkt dat het bestreden besluit door aanplakking werd bekendgemaakt vanaf 28 augustus 2015;

Gelet op het feit dat de beroepen werden ontvangen op 28 september 2015 en 29 september 2015 en ontvankelijk werden verklaard op 2 oktober 2015 en 8 oktober 2015;

5. ARGUMENTEN VAN DE BEROEPSINDIENER

Gelet op de volgende beroepsargumenten van omwonenden:

- de vergunde windturbines verschillen sterk van de aangevraagde; alle adviezen, onderzoeken en simulaties zijn dan ook ernstig aangetast; er zijn na het openbaar onderzoek bijkomende documenten en aangepaste studies overgemaakt; dit is een miskenning van het openbaar onderzoek;
- het dossier bevat tegenstrijdigheden; er worden twee windturbines aangevraagd terwijl het een project van drie windturbines betreft op het grondgebied van twee verschillende gemeentes; dit is duidelijk één milieutechnische eenheid; er wordt doelbewust gebruik gemaakt van foutieve kaarten en fotomateriaal; dit geeft een verkeerde voorstelling van de impact van de aanvraag op de omgeving; er werden te weinig woningen als woongelegenheden aangeduid en er werd geen rekening gehouden met recente nieuwbouwprojecten;
- er is geen gunstig advies van het Directoraat-Generaal voor de Luchtvaart maar er is wel een bindend ongunstig advies voor de gevraagde hoogte; de Raad voor Vergunningenbetwisting heeft in een arrest van 9 december 2014 gesteld dat dergelijke adviezen een bindende kracht hebben; er is geen officieel gunstig advies; er is alleen een uittreksel uit mailverkeer; in dit mailverkeer zijn er heel wat onduidelijkheden;
- de windturbines worden ingeplant op minder dan 400 m van natuurgebied, op minder dan 400 m van landschappelijk waardevol agrarisch gebied en op minder dan 400 meter van woongebied met landelijk karakter; de aanvrager laat deze aspecten niet aan bod komen in zijn aanvraag; er wordt nergens gesteld dat er geen sprake is van onvermijdbare schade of wat de impact is van de plaatsing van drie windturbines op het landschappelijk waardevol agrarisch gebied;
- de projectzone is reeds zwaar belast met de E40, de spoorweg met personen- en goederenvervoer en met de bestaande windturbines; bijkomende geluidsbronnen kunnen niet worden toegelaten;
- er is een schending van de MER-plicht; minstens is de m.e.r.-screening niet correct uitgevoerd; er wordt in de m.e.r.-screening verwezen naar het plan-MER; dit is echter opgemaakt voor windturbines met een hoogte van maximaal 150 m terwijl de aangevraagde turbines 200 m hoog zijn; nergens in het dossier is te lezen dat de effecten dermate marginaal zijn en dat een MER niet te rechtvaardigen is; de vraag is of de aanvraag moet aanzien worden als een nieuw windmolenpark of als een uitbreiding van een bestaand windmolenpark; de aangevraagde windturbines maken deel uit van een windpark van zes windturbines; door de dubbele barrière voor vogels en vleermuizen die wordt gevormd in combinatie met de bestaande windturbines, zullen heel wat aanvaringslachtoffers vallen, waaronder heel wat vogel- en vleermuizensoorten die met uitsterven bedreigd zijn; het is onaanvaardbaar dat er een loutere screening is gebeurd en geen volledig MER is opgemaakt; indien een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, moet volgens de Europese regelgeving een MER opgemaakt worden; de opmaak van een screeningsnota of het bekomen van een ontheffing is niet voorzien in de Europese regelgeving; er zijn wel degelijk aanzienlijke effecten (geluidshinder, visuele hinder, impact op een zeldzame bronbeek, aantasting landschappelijke waarden en erfgoedwaarden, ernstige natuurschade); vanaf vier windturbines is

een MER noodzakelijk; door op te splitsen probeert men aan de MER-wetgeving te ontkomen; er is nochtans duidelijk sprake van één milieutechnische eenheid; door het niet opmaken van een MER wordt de mogelijkheid tot vroegtijdige inspraak ontnomen;

- het brongeluid van de voorgestelde windturbines overstijgt de maximale brongeluiden zoals voorgesteld in de geluidsstudie; in de geluidsstudie wordt geen rekening gehouden met de woning gelegen op 110 m van WT01; bij deze woning zijn heel wat dieren aanwezig; de aanvraag behandelt de impact op de dieren niet; ook de impact van laagfrequent geluid is niet onderzocht; er zijn ernstige aanwijzingen dat laagfrequent geluid stressklachten en slaapstoornissen kan veroorzaken; laagfrequent geluid kan op zeer grote afstand van de bron waargenomen worden; er moet dus met de grootste omzichtigheid te werk gegaan worden bij het afleveren van nieuwe vergunningen; de uitgevoerde metingen van het achtergrondgeluid zijn niet betrouwbaar aangezien het meetpunt ingesloten ligt tussen de spoorwegberm, een bomenrij en constructies; dit geeft een vertekend beeld; er werd ook rekening gehouden met aanwezige begroeiing waarvan het niet zeker is dat deze er steeds zal blijven staan; er is ook geen rekening gehouden met het bladverliezend karakter van de bomen; ook de geluidsimpact ter hoogte van het natuurgebied of belangrijke sites, zoals het kasteel van Kwatrecht, is niet duidelijk;

- de windturbines worden ingeplant op zeer korte afstand van woningen met slagschaduwhinder tot gevolg; in de aanvraag wordt rekening gehouden met obstakels; dit kan niet worden aanvaard aangezien het niet zeker is dat deze obstakels zullen aanwezig blijven gedurende de vergunningsduur; om dezelfde reden kan de afwijking van de slagschaduwnorm niet worden toegestaan; de slagschaduwstudie bevat foutieve aannames; de hoogte van de windmolens moet worden beperkt zodat de slagschaduwhinder wordt beperkt; er moet meetapparatuur worden geplaatst bij de woningen die slagschaduw ondervinden;

- het is betreurenswaardig dat de geplande windturbines niet identiek zijn aan de bestaande windturbines; dit zou nochtans de ruimtelijke integratie verhogen; er wordt ook geen lijnopstelling beoogt; een eerdere vergunning werd net geweigerd omdat de windturbines niet op een lijn zouden zijn gelegen;

- de windturbines zijn planologisch niet verenigbaar; er wordt verwezen naar het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) Windlandschap E40; dit PRUP is echter niet goedgekeurd; er wordt ook verwezen naar artikel 4.4.9, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO); dit artikel is van toepassing op stedenbouwkundige vergunningen en niet op milieuvergunningen; er wordt verwezen naar artikel 5.6.7, §1, van de VCRO maar de toepassing ervan is niet goed gemotiveerd; voordat er toepassing kan worden gemaakt van dit artikel moet er voldaan worden aan volgende voorwaarden:

- hoofdzakelijk vergund;

- niet schaden van de goede ruimtelijke ordening;

er wordt nergens gemotiveerd waarom de ruimtelijke ordening niet zou zijn geschaad; nochtans brengen de windturbines ernstige schade aan het landschappelijk waardevol agrarisch gebied (visuele hinder, inboeten landschappelijke waarde, reductie tot buffergebied), het natuurgebied (impact op avifauna), het parkgebied (achteruitgang sociaal-recreatieve waarde) en het gebied voor gemeenschapsvoorzieningen; de ruimtelijke impact zal zeer groot zijn gelet op de grote hoogte van de turbines; de aanvraag is in strijd met het gewestplan dat in agrarische gebieden alleen landbouwbedrijven toelaat; de omzendbrief en het windplan hebben geen verordenende kracht; de aanvraag is in strijd met het bindend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en met het structuurplan van de provincie Oost-Vlaanderen; in deze structuurplannen wordt vooropgesteld om de open ruimte te bewaren;

- de ankerplaats 'Betsbergebos, Gootbos en Ter Hulst' ligt in de buurt; volgens het plan-MER zijn de erfgoedwaarden in het gebied zeer hoog;

- de windturbines komen te liggen in een belangrijke seizoenstrekroute voor vogels langs de Scheldevallei richting Gavere en Baaigemkouter; uit waarnemingen blijkt dat zeer grote aantallen vogels doortrekken waaronder soorten van de bijlage I van de Vogelrichtlijn (slechtvalk en

goudplevier); artikel 16 van het decreet Natuurbehoud is geschonden; een vergunning kan pas worden verleend indien er geen vermijdbare schade aan de natuur wordt veroorzaakt door het project; in de natuurtoets spreekt men van gemiddeld 100 dode vogels per jaar tot 250 dode vogels per jaar; deze schade is vermijdbaar door de vergunning te weigeren; in het advies van de provinciale milieuvergunningscommissie wordt gesteld dat de monitoringsmaatregelen niet voldoen aan de natuurplicht aangezien de vergunningverlenende overheid niet met voldoende kennis over de impact van het project kan oordelen of beslissen; de aanvaringssslachtoffers zouden minder dan 1% van de natuurlijke jaarlijkse sterfte bedragen; nochtans blijkt dat voor bepaalde vogelsoorten die 1% drempel wordt overschreden (tot 7%); er is geen advies gevraagd aan het INBO hoewel de windturbines een impact zullen hebben op de avifauna; zij zijn nochtans de experts terzake; in het plan-MER 'Windakker Melle' staat duidelijk dat het windpark haaks staat op de trekroute van vogels en dat hierdoor de trekroute over meer dan de helft van de breedte verstoord wordt; de windturbines staan binnen de bufferzone van 5 km rond het pleister- en rustgebied 'Zeeschelde Dendermonde-Gent'; de beroepsindiener heeft een vleermuizenstudie laten opmaken die aantoont dat er acht soorten vleermuizen leven in dit gebied; het toelaten van deze windturbines is dus in strijd met artikel 1.2.1, §2, van het DABM dat stelt dat het milieubeleid naar een hoog beschermingsniveau streeft met als uitgangspunten het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen en het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron worden bestreden; de aanvraag is in strijd met het Soortenbesluit dat stelt dat ten aanzien van specimenen van beschermde diersoorten het verboden is om deze opzettelijk en betekenisvol te storen; het is duidelijk dat er dieren worden verstoord, gelet op de vele aanvaringssslachtoffers; monitoring kan dit verstoren niet vermijden; het stilleggen van de turbines tijdens de trekperiodes kan dit aantal verminderen maar kan de impact op standvogels niet vermijden;

- er is geen passende beoordeling gemaakt en dus is de vergunning in strijd met artikel 36ter van het decreet Natuurbehoud; er is een habitatrictlijngebied gelegen op circa 1,3 km; voor ieder project dat een impact kan hebben, moet een passende beoordeling worden opgemaakt; dit is niet gebeurd; er is zelfs niet nagegaan voor welke diersoorten en vegetaties dit habitatrictlijngebied is aangeduid;

- er is slechts een beperkte ontsluiting; dit zal bij de bouw ernstige hinder met zich meebrengen; het is onmogelijk om bij de bouw gebruik te maken van het bestaande wegennet, gelet op de beperkte afmetingen; er is geen mobiliteitsplan opgemaakt zodat het onduidelijk is hoe dit zal verlopen;

- in de nabijheid van de projectzone is een internaat gelegen;

- het evenwicht tussen naburige erven zal verstoord worden; er moet een compensatieregeling voorzien worden;

- de windturbines situeren zich aan weerszijden van de Vuntebeek, deze beek voedt de walgrachten rond het kasteel van Kwatrecht; de bronbemaling zal zorgen voor verdroging; er is geen specifieke watertoets uitgevoerd; er is dus geen beoordeling gebeurd van de effecten op de waterhuishouding ten gevolge van bijkomende verharding of drainage;

- de windturbines zullen een negatief effect hebben op de waarde van eigendommen in de buurt;

- er is geen advies gevraagd aan de NMBS, gelet op de ligging van een belangrijke spoorlijn op circa 200 m van de windturbines; het groepsrisico bij een incident ten opzichte van zowel de spoorlijn als van de E40 is niet berekend; er is geen advies gevraagd aan de NAVO, gelet op de ligging van een belangrijke pijplijn op circa 170 m van de windturbines; Defensie eist een veiligheidszone van minimaal 450 m;

- er is geen advies gevraagd aan het Agentschap Zorg en Gezondheid terwijl gezondheidseffecten zeer reëel zijn;

- lichtvervuiling, ten gevolge van de lichtbebakening die wordt gevraagd door Belgocontrol, is niet onderzocht; in combinatie met de ronddraaiende wieken zal dit hinder opleveren voor nachtvogels en de burens;

- de lusten zijn voor de exploitant en de grondeigenaars, terwijl de lasten voor de omwonenden zijn; dit wordt nergens meegenomen;

6. VROEGERE MILIEUVERGUNNINGSBESLUITEN

Gelet op het besluit M03/44040/106/1/HV/FV van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 23 maart 2017 waarbij het verzoek van de nv Eneco Belgium wordt ingewilligd en een bijzondere voorwaarde van de vergunning van 25 februari 2016 met nr. AMV/157649/1000B wordt geschrapt;

Gelet op het ministerieel besluit AMV/157649/1003 van 28 juni 2017 waarbij het beroep tegen het besluit M03/44040/106/1/HV/FV van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 23 maart 2017 ongegrond wordt verklaard en het bestreden besluit wordt bevestigd;

7. PLANOLOGISCHE SITUATIE

Gelet op de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Het Gentse en kanaalzone', vastgesteld bij het koninklijk besluit van 14 september 1977;

8. VERSLAG VAN HET ONDERZOEK

Overwegende dat bij ministerieel besluit van 25 februari 2016, het bestreden besluit werd gewijzigd; dat meer bepaald een bijkomende bijzondere voorwaarde met betrekking tot het toevoegen van percelen aan de milieuvergunning;

Overwegende dat het arrest van de Raad van State van 4 oktober 2018, houdende vernietiging van het ministerieel besluit van 25 februari 2016, voornamelijk is gebaseerd op de volgende elementen:

- natuurtoets:

- het besluit bevat een motivering inzake natuurtoets; conform artikel 16 van het natuurbehoudsdecreet moet de bevoegde overheid er voor zorgen dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan; er wordt aangegeven dat de verwachte impact op de vogelpopulatie aanvaardbaar is; door na te gaan of de sterfte al dan niet significant en aanvaardbaar is, wordt aan vermijdbare schade een kwalitatief of kwantitatief criterium verbonden waardoor aan artikel 16 van het natuurbehoudsdecreet verzaakt wordt; er is geen onderzoek gevoerd naar maatregelen die de schade kunnen voorkomen, dan wel beperken of herstellen; het Agentschap voor Natuur en Bos geeft aan dat aanvaringsslachtoffers moeten worden gemonitord en dat de windturbines zo moeten worden geprogrammeerd dat ze op de noodzakelijk tijdstippen worden stilgezet; een monitoringsplan doet niets af aan de vaststelling dat artikel 16 van het natuurbehoudsdecreet wordt geschonden; de maatregelen met betrekking tot de stilstand voor vleermuizen wordt niet dwingend opgelegd in de vergunning zodat de exploitatie niet kan plaatsvinden zonder vermijdbare schade; of de beperking van de hoogte van de windturbines tot 186 m een invloed kan hebben op de aanvaringskansen is niet onderzocht;

- milieueffectenrapportage:

- bij een inschatting van de milieueffecten in kader van de milieueffectenrapportage ligt de nadruk op het zich al dan niet voordoen van aanzienlijke milieueffecten, inbegrepen de cumulatieve effecten met projecten die niet noodzakelijk samenvallen met het voorwerp van de vergunningsaanvraag; in de milieuvergunningsaanvraag en de lokalisatienota worden gesteld

dat de aanvraag samenhangt met de aanvraag van de nv EDF Luminus voor één windturbine en dat de windturbines moeten beschouwd worden als een uitbreiding van het bestaande windpark met drie windturbines; de milieueffecten van het volledige windpark als geheel moeten in ogenschouw worden genomen;

- er moet een MER worden opgemaakt of een ontheffing worden bekomen voor een project met 4 windturbines of meer, waarvoor zich aanzienlijke effecten op een bijzonder beschermd gebied voordoen of zich kunnen voordoen; er wordt geen rekening gehouden met bosgebied op 450 m, een natuurgebied op 700 m of met een beschermd monument op 550 m; uit het dossier blijkt niet dat werd onderzocht of het windturbinepark een aanzienlijke invloed uitoefent of kan uitoefenen op het bijzonder beschermd gebied (natuur- en bosgebied) of een beschermd monument zodat er niet in rechte en in feite kan worden aangenomen dat het project valt onder bijlage III van het MER-besluit, waarvoor een m.e.r.-screening kan volstaan nog daargelaten of zij zorgvuldig heeft kunnen besluiten dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan teweegbrengen;

Overwegende dat de beroepen ingediend door omwonenden betrekking hebben op het verlenen van een milieuvergunning voor het exploiteren van twee windturbines;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 13 bezwaren werden ingediend die betrekking hebben op de ligging in agrarisch gebied, de ligging in open ruimte volgens het gemeentelijk structuurplan van Melle en Wetteren, impact op het landschap en op het domein van het kasteel van Kwatrecht, de ligging nabij landschappelijk waardevol agrarisch gebied en woongebied met landelijk karakter, slagschaduw, geluidshinder, hinder door laagfrequent geluid, de nabijheid van het instituut Mariagaard, natuurschade, de haakse ligging op een belangrijke seizoenstrekroute voor vogels, het feit dat in het plan-MER Windlandschap E40 wordt gesteld dat de projectzone niet geschikt is voor grootschalige windturbineprojecten, impact op vlermuizen, het ontbreken van een passende beoordeling, impact op de veiligheid van omwonenden, voertuigbestuurders en vliegverkeer, de nabijheid van een NAVO-pijpleiding, het ontbreken van een gunstig advies van Belgocontrol, economische aspecten omtrent windenergie, het ontbreken van een MER, de impact van de aanleg van tijdelijk wegenis, de impact van de bronbemaling en de splitsing van het project in twee deelprojecten;

Overwegende dat de aanvraag het exploiteren van twee windturbines (WT01 en WT02) betreft met een nominaal vermogen van maximaal 3,5 MW, een maximale tiphoogte van 206,5 m en een rotordiameter van 122 m; dat deze windturbines gelegen zijn ten noorden van de E40; dat de windturbines aansluiten bij enerzijds een derde nieuwe windturbine (WT03) op naam van EDF-Luminus met dezelfde afmetingen en vermogens, eveneens gelegen ten noorden van de E40 maar op het grondgebied van de gemeente Wetteren en anderzijds met drie bestaande windturbines van SPE/UGent (in beheer van EDF-Luminus) ten zuiden van de E40 met een vermogen van 2,3 MW, een tiphoogte van 140 m en een rotordiameter van 82 m; dat bijgevolg een windpark zou worden gerealiseerd bestaande uit zes windturbines bestaande uit telkens 3 windturbines van twee verschillende types aan beide zijden van de E40;

Overwegende dat in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit de tiphoogte van de windturbines wordt beperkt tot maximaal 186 m; dat de exploitant geen beroep heeft aangetekend tegen deze voorwaarden zodat kan worden aangenomen dat de exploitant zich akkoord verklaart met deze beperking van de maximale tiphoogte;

Overwegende dat WT01 en WT02 gelegen zijn in agrarisch gebied; dat de windturbines gelegen zijn op circa 250 m van een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, op circa 250 m van een

gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, op circa 650 m van een recreatiegebied, op circa 680 m van een woongebied met landelijk karakter en op circa 875 m van een woongebied;

Overwegende dat de windturbines gelegen zijn op circa 220 m ten noorden van de E40, op circa 220 m ten zuiden van de spoorweg en op circa 650 m van de secundaire school met internaat Mariagaard Instituut;

Overwegende dat in een straal van 100 m rondom de perceelsgrens van de inrichting 1 woning is gelegen; dat deze woning op circa 125 m van WT01 is gelegen;

Overwegende dat een lokalisatienota is opgemaakt waarin de impact van de windturbines op de omgeving is beschreven; dat de twee aangevraagde windturbines horen bij een windpark van in totaal zes windturbines; dat in de lokalisatienota steeds de cumulatieve impact van het totale windpark is beoordeeld;

Geluid

Overwegende dat in de aanvraag geluidsberekeningen werden gevoegd waarin werd getoetst aan de richtwaarden voor windturbinegeluid zoals bepaald in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM; dat deze geluidssimulatie werd uitgevoerd voor de twee windturbines van onderhavige aanvraag; dat het exacte type windturbine nog niet gekend is; dat volgende drie types windturbine werden weerhouden in de studie:

Type	Vermogen	Ashoogte	Brongeluid
E101	3 MW	135 m	106 dB(A)
Senvion M114	3,2 MW	143 m	105,2 dB(A)
Vestas V117	3,3 MW	116 m	107 dB(A)

dat op basis van bovenstaande gegevens voor de bepaling van de worst case, gerekend moet worden met het laatste type (Vestas V117) omwille van het hoogste brongeluid in combinatie met de laagste ashoogte; dat, gelet op deze worst case benadering in de geluidsstudie, de beperking van de maximale tiphoogte in het bestreden besluit tot 186 m geen invloed heeft op de resultaten van de geluidsstudie; dat voor de drie bestaande windturbines gerekend werd met het volgende type windturbine;

Type	Vermogen	Ashoogte	Brongeluid
E82	2,3 MW	98 m	103,4 dB(A)

Overwegende dat 28 beoordelingspunten zijn weerhouden in de geluidsstudie; dat de woning gelegen op 125 m van WT01 niet is meegenomen in de geluidsstudie zodat de geluidsimpact ter hoogte van deze woning niet kan worden geëvalueerd; dat deze woning eigendom is van de eigenaars van de percelen waarop de windturbines zullen worden gebouwd; dat dit echter niet betekent dat de geluidsnormen ter hoogte van deze woning niet moeten worden gerespecteerd;

Overwegende dat er ter hoogte van de 28 beoordelingspunten geen overschrijdingen tijdens de dagperiode worden gesimuleerd van de geluidsnormen voor windturbinegeluid ten gevolge van de 3 nieuwe windturbines; dat er op één punt volgende overschrijding van de geluidsnormen voor windturbinegeluid ten gevolge van de drie nieuwe windturbines wordt gesimuleerd tijdens de avond- en nachtperiode:

Beoordelingspunt	L _{sp}	Richtwaarde avond/nacht	Vershil
NSA 8	45,8 dB(A)	43 dB(A)	+ 2,8 dB(A)

Overwegende dat, wanneer ook rekening wordt gehouden met de drie reeds bestaande windturbines, er tijdens de dagperiode geen overschrijdingen en tijdens de avond- en nachtperiode ter hoogte van 10 beoordelingspunten volgende overschrijdingen worden gesimuleerd:

Beoordelingspunt	L _{sp}	Richtwaarde avond/nacht	Vershil
NSA 1	43,5 dB(A)	43 dB(A)	+0,5 dB(A)
NSA 8	46,2 dB(A)	43 dB(A)	+ 3,2 dB(A)
NSA 12	40,8 dB(A)	39 dB(A)	+ 1,8 dB(A)
NSA 13	40,2 dB(A)	39 dB(A)	+ 1,2 dB(A)
NSA 15	43,6 dB(A)	43 dB(A)	+ 0,6 dB(A)
NSA 21	43,4 dB(A)	43 dB(A)	+ 0,4 dB(A)
NSA 23	40,9 dB(A)	39 dB(A)	+ 1,9 dB(A)
NSA 24	43,8 dB(A)	43 dB(A)	+ 0,8 dB(A)
NSA 25	45,5 dB(A)	45 dB(A)	+ 0,5 dB(A)
NSA 28	41,6 dB(A)	39 dB(A)	+ 2,6 dB(A)

Overwegende dat de exploitant het oorspronkelijk achtergrondgeluid heeft bepaald op basis van langdurige metingen; dat kan worden gesteld dat voor beoordelingspunten NSA 12, NSA 13 en NSA 28 het achtergrondgeluid steeds hoger is dan de richtwaarden voor windturbinegeluid zoals bepaald in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM; dat het gemiddelde van de vier laagste gemeten waarden tijdens de nacht minimaal 42,6 dB(A) bedraagt; dat dit hoger is dan de gesimuleerde waarde van respectievelijk 40,8 dB(A), 40,2 dB(A) en 41,6 dB(A); dat het volgens artikel 5.20.6.4.2 van titel II van het VLAREM is toegestaan om gebruik te maken van het achtergrondgeluid als norm indien niet voldaan kan worden aan de richtwaarden; dat alleen van het achtergrondgeluid gebruik gemaakt kan worden indien de afstand van de windturbines tot de woningen minimaal 3 keer de rotordiameter bedraagt; dat deze beoordelingspunten verder liggen dan 400 m, zodat voor deze punten het oorspronkelijk achtergrondgeluid als normgevend kan worden beschouwd;

Overwegende dat voor de andere beoordelingspunten waar een overschrijding van de geluidsnormen wordt gesimuleerd, op basis van de metingen van het oorspronkelijk achtergrondgeluid niet kan gesteld worden dat het oorspronkelijk achtergrondgeluid steeds hoger ligt dan de richtwaarden voor windturbinegeluid, zodat het specifiek geluid moet worden beperkt tot de richtwaarden; dat bijgevolg reducties noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan de richtwaarden voor windturbinegeluid;

Overwegende dat in de geluidsstudie de volgende reducties van het geluidsvermogen worden voorgesteld:

	Oorspronkelijk brongeluid	Gereduceerd brongeluid
WT01	107 dB(A)	104,6 dB(A)
WT02		103,6 dB(A)
WT03		103,6 dB(A)

Overwegende dat enerzijds rekening houdende met het achtergrondgeluid als norm voor beoordelingspunten NSA 12, NSA 13 en NSA 28 en anderzijds op basis van bovenstaande

voorgestelde reducties in alle beoordelingspunten tijdens de avond- en nachtperiode kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormen;

Overwegende dat uit bovenstaande gegevens blijkt dat voor het respecteren van de geldende geluidsnormen, het brongeluid van WT03 moet worden gereduceerd; dat deze windturbine niet is opgenomen in huidige milieuvergunningaanvraag; dat voor deze windturbine een aparte aanvraag werd ingediend door een andere exploitant, namelijk EDF-Luminus; dat de procedure voor de vergunning voor deze windturbine nog lopende is; dat er in huidige vergunningaanvraag geen rekening kan worden gehouden met (geluids)reducerende maatregelen die door een derde moeten worden uitgevoerd of maatregelen kunnen worden opgelegd aan een derde; dat een exploitant onafhankelijk van andere projecten/aanvragen/vergunningen moet aantonen dat kan voldaan worden aan de geldende normen; dat dit hier niet is gebeurd zodat niet kan gesteld worden dat de geluidshinder met zekerheid tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat op circa 650 m van WT02 een school met internaat is gelegen; dat de procedure nog lopende is voor de exploitatie van een derde windturbine (WT03) op naam van de nv EDF Luminus tussen de WT02 en de school; dat de exploitant aantoont in een geluidssimulatie van 13 december 2015 dat de impact ter hoogte van de school afkomstig van de 2 windturbines van Eneco, beperkt blijft tot maximaal 40 dB(A); dat de windturbine van de nv EDF Luminus een veel grotere impact heeft, gelet op de dichtere ligging ten opzichte van de school;

Overwegende dat uit bovenstaande overwegingen blijkt dat:

- de geluidshinder ter hoogte van de woning op circa 125 m van WT01, gelegen te Melle, Geerbosstraat 1, niet kan worden ingeschat;
- de door de exploitant voorgestelde reducties niet alleen moeten worden genomen door de exploitant maar ook moeten worden genomen door derden;

dat bijgevolg niet kan worden geoordeeld of de geluidshinder veroorzaakt door het windmolenpark ter hoogte van alle relevante punten met zekerheid al dan niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Slagschaduw

Overwegende dat de draaiende wieken van windturbines hinder kunnen veroorzaken door hun bewegende schaduw, slagschaduw genaamd; dat een slagschaduwstudie werd opgenomen in de milieuvergunningaanvraag waarin werd getoetst aan de sectorale voorwaarden voor slagschaduw van windturbines; dat de slagschaduwstudie werd uitgevoerd voor de 2 windturbines van onderhavige aanvraag met een tiphoogte van 206,5 m; dat eveneens is rekening gehouden met de 3 andere bestaande en de geplande WT03; dat dit een worst case simulatie betreft;

Overwegende dat een slagschaduwkaart werd gemaakt met de 4 uur-contour voor het verwacht aantal uren slagschaduw per jaar; dat volgens artikel 5.20.6.2.3 van titel II van het VLAREM er een norm geldt van 8 uur per jaar effectieve slagschaduw en 30 minuten per dag effectieve slagschaduw voor elk slagschaduwgevoelig object in gebieden andere dan industriegebieden en woningen in industriegebied; dat voor elk slagschaduwgevoelig object in industriegebied, met uitzondering van woningen, een norm geldt van 30 uur per jaar effectieve slagschaduw en 30 minuten per dag effectieve slagschaduw; dat een slagschaduwgevoelig object gedefinieerd wordt als 'een binnenruimte waar slagschaduw van windturbines hinder kan veroorzaken'; dat bijgevolg niet alleen rekening gehouden moet worden met woningen maar ook met ieder ander slagschaduwgevoelig object, zoals werkruimtes of kantoren; dat bovendien voor nieuwe bijkomende bedrijven/woningen er ook voldaan moet worden aan de gestelde normen;

Overwegende dat binnen de 4-uur slagschaduw contour voor 116 representatieve slagschaduwgevoelige objecten de verwachte hoeveelheid slagschaduw werd berekend; dat uit de resultaten blijkt dat er voor 49 representatieve slagschaduwgevoelige objecten een overschrijding is van de 8 uren verwachte slagschaduw per jaar en voor 67 representatieve slagschaduwgevoelige objecten een overschrijding is van de 30 minuten verwachte slagschaduw per dag; dat deze overschrijdingen liggen tussen de 08u02 min en 58u48min slagschaduw per jaar en tussen 30 min en 2u47 min slagschaduw per dag; dat de nodige maatregelen moeten genomen worden opdat het aantal effectieve uren en minuten slagschaduw de toegelaten norm niet zal overschrijden; dat hierbij rekening gehouden moet worden met alle 'relevante' slagschaduwgevoelige objecten en niet alleen met de 'representatieve' slagschaduwgevoelige objecten;

Overwegende dat ter controle van de hoeveelheid effectieve slagschaduw de exploitant conform artikel 5.20.6.2.2 een logboek moet bijhouden per windturbine waarin de nodige gegevens worden vermeld om de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de 4-uur contour verwachte slagschaduw per jaar te bepalen; dat het noodzakelijk is om gegevens van alle windturbines (ook deze van de naburige reeds vergunde projecten) mee te nemen in het logboek teneinde mogelijk te maken de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de 4-uur contour verwachte slagschaduw per jaar te bepalen en te controleren;

Overwegende dat in het controlerapport eventuele milderende maatregelen kunnen opgegeven worden om de effectieve slagschaduw per slagschaduwgevoelig object te beperken tot maximaal 8 u per jaar en maximaal 30 minuten per dag; dat dit bereikt kan worden door:

- de turbine stil te leggen indien de norm overschreden zou worden;
- aan te tonen dat omwille van fysieke redenen geen hinder door slagschaduw kan optreden (vb. zonnewering geïnstalleerd, slagschaduw beplanting aanwezig enkel in bloemaanden, objecten tussen windturbine en slagschaduwgevoelig object, geen ramen in de richting van de windturbines);
- aan te tonen dat tijdens de periodes dat de verwachte slagschaduw op zou treden geen personen gehinderd worden (vb. slagschaduw buiten de kantooruren, slagschaduw op die magazijnen waar geen hinder ondervonden kan worden, ...);

Overwegende dat het nemen van milderende maatregelen voor dit project noodzakelijk is om de hinder door slagschaduw tot een aanvaardbaar niveau van 8 uur/jaar en maximaal 30 minuten per dag effectieve slagschaduw te reduceren; dat de windturbines moeten voorzien zijn van een slagschaduwdetectiesysteem; dat mits het uitvoeren van milderende maatregelen de hinder door slagschaduw tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden; dat enerzijds in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit de maximale tiphoogte is beperkt tot 186 m; dat dit een bijkomend milderende effect heeft op de hoeveelheid slagschaduw;

Overwegende dat de exploitant afwijking vraagt van artikel 5.20.6.2.3 van titel II van VLAREM met betrekking tot de normen voor slagschaduw; dat de bepalingen van dit artikel ondertussen zijn gewijzigd zodat geen afwijking van deze voorwaarde kan worden gevraagd in deze procedure; dat bijgevolg deze afwijking niet kan worden toegestaan;

Veiligheid

Overwegende dat voor het bepalen van het veiligheidsrisico een veiligheidsstudie werd opgemaakt; dat in de worst case beoordeling een windturbintype werd weerhouden met een ashoogte van

141,5 m, een totale tiphoogte van 200 m, een rotordiameter van 117 m en een nominaal toerental van 17,7 t/min;

Overwegende dat de maximale werpafstand van een rotorblad bij bladbreuk bij een nominaal toerental circa 236 m bedraagt; dat bij een overtoeren gelijk aan twee keer het nominaal toerental de maximale werpafstand circa 659 m bedraagt;

Overwegende dat de plaatsgebonden risico's zijn bepaald in de veiligheidsstudie; dat er zich binnen de 10^{-5} -contour van maximaal 20 m geen externe personen permanent mogen bevinden; dat binnen de 10^{-5} -contour akkers en velden voorkomen; dat er geen wiekoverdraai plaatsvindt boven een openbare weg of spoorweg; dat er voor gebieden met woonfunctie (10^{-6}) en voor gebieden met kwetsbare locatie (10^{-7}) een afstand van 236 m moet behouden blijven; dat de dichtstbijzijnde kwetsbare locatie een school is gelegen op circa 650 m van WT02; dat aan deze eis wordt voldaan voor wat betreft WT02;

Overwegende dat binnen een contour van de maximale tiphoogte er 1 woning gelegen is nabij WT01, namelijk op circa 125m van de as van de windturbine; dat er voor gebieden met woonfunctie (10^{-6} contour) een afstand van 236 m moet gerespecteerd worden; dat aan deze eis wordt voldaan, maar dat er 1 woning is gelegen binnen deze contour, meer bepaald op 125 m van WT01; dat deze woning binnen de effectafstand voor mastbreuk ligt, zijnde 206,5 m of 186 m zoals opgelegd in het bestreden besluit aangezien de tiphoogte beperkt wordt tot 186 m; dat geoordeeld wordt dat het veiligheidsrisico voor deze vreemde woning onaanvaardbaar is; dat WT01 regelmatig stilgelegd zou moeten worden om ter hoogte van deze woning aan de slagschaduwnormen te kunnen voldoen; dat kan worden aangenomen dat WT01 sterk zal moeten worden gereduceerd om aan de richtwaarden voor windturbinegeluid te voldoen; dat deze woning in de milieuvergunningaanvraag als een 'projecteigen' woning wordt beschouwd aangezien de eigenaars en bewoners ook eigenaar zijn van het perceel waarop de windturbines worden voorzien; dat met dergelijke overeenkomsten geen rekening kan gehouden worden bij de beoordeling van hinder ter hoogte van woningen; dat de percelen waarop deze woning staat, niet zijn opgenomen in de aanvraag; dat de milieuvergunning niet verleend kan worden voor WT01;

Overwegende dat voor wat betreft het groepsrisico dat uitgaat van de windturbines de populatie werd beschouwd die aanwezig is binnen een afstand gelijk aan de effectafstand voor mastbreuk, zijnde 206,5 m; dat binnen deze afstand geen aanwezigheid van groepen van 10 personen of meer te verwachten zijn gelet op de aard van de omgeving waar de windturbines worden ingepland, met name weilanden en akkers; dat er geen grote evenementen te verwachten zijn waar veel personen gelijktijdig aanwezig kunnen zijn of belangrijke gebouwen gelegen zijn binnen de effectafstand voor mastbreuk; dat de spoorweg en de E40 gelegen zijn op circa 220 m van de windturbines, zijnde net buiten de effectafstand bij mastbreuk; dat in het bestreden besluit de maximale tiphoogte van de windturbines is beperkt tot 186 m, zodat de maximale effectafstand bij mastbreuk ook daalt tot 186 m; dat bijgevolg een verdere analyse naar het groepsrisico niet noodzakelijk is;

Overwegende dat de indirecte risico's met betrekking tot bovengrondse installaties met Seveso-stoffen werden geëvalueerd; dat er geen Seveso-inrichtingen gelegen zijn binnen de maximale effectafstand, zijnde 659 m; dat in de veiligheidsstudie een maximale scheidingsafstand ten opzichte van ondergrondse pijpleidingen bepaald is van 165 m; dat er binnen deze afstand geen pijpleidingen aanwezig zijn; dat echter op circa 270 m van WT01 en op circa 550 m van WT02 een ondergrondse pijpleiding is gelegen van de NAVO; dat Defensie in een mail van 24 februari 2016 bevestigd dat er geen verdere beschermingsmaatregelen ten aanzien van de pijpleiding nodig zijn aangezien deze pijpleiding zich buiten de berekende scheidingsafstand bevindt;

Overwegende dat de windturbines moeten uitgerust worden met een ijsdetectiesysteem dat de windturbine automatisch stillegt bij ijsvorming, conform artikel 5.20.6.3.2 van titel II van het VLAREM;

Watertoets

Overwegende dat het project is gelegen in het 'Beneden-Scheldebekken'; dat WT01 niet is gelegen in overstromingsgevoelig gebied en dat WT02 gelegen is in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied; dat de projectzone niet is ingekleurd als recent overstroomd of als risicozone voor overstromingen; dat de permanent verharde oppervlakte (werkvlak en toegangsweg) wordt uitgevoerd in waterdoorlatende materialen zodat het regenwater direct kan infiltreren; dat er rond de fundering van de windturbines (circa 491 m²) een drainagekoffer wordt voorzien om het regenwater op te vangen en te bufferen in afwachting van natuurlijk infiltratie; dat op deze manier de waterhuishouding maximaal wordt behouden;

Overwegende dat de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Oost-Vlaanderen op 16 november 2018 een gunstig advies heeft uitgebracht in kader van de watertoets; dat ze in haar schrijven haar gunstig advies van 16 april 2015, dat werd uitgebracht in kader van de stedenbouwkundige vergunning, handhaaft; dat in dit advies een aantal bijzondere voorwaarden worden gekoppeld aan het inbuizen van de gracht en plaatsen van leidingen; dat dit aspecten zijn die eerder van stedenbouwkundige aard zijn; dat in dit advies ook verwezen wordt naar infiltratiemogelijkheden naast de verharde oppervlakken; dat er echter met betrekking tot de veiligheid van de middenspanningscabines de volgende voorwaarden worden opgelegd:

- er worden geen ondergrondse ruimtes voorzien;
- het vloerpad van de cabine ligt minimaal 50 cm boven de kruin van de waterloop;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 1.2.2, 6°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid het hemelwater zoveel mogelijk moet worden verdampt of nuttig aangewend of geïnfiltreerd; dat er geen nuttige toepassing is van het hemelwater bij de exploitatie van een windturbine; dat hemelwater maximaal wordt geïnfiltreerd zodat de inrichting voldoet aan artikel 1.2.2, 6°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid;

Overwegende dat een bronbemaling wordt aangevraagd in kader van de geplande bouwwerken met een maximaal debiet van 10 m³/uur; dat dit een derde klasse activiteit betreft; dat 10 m³/u slechts een beperkt debiet is, zodat kan worden aangenomen dat de effecten op het grondwater minimaal is; dat deze bronbemaling slechts gedurende circa twee maanden tijdens een beperkt deel van de bouwwerken zal worden geëxploiteerd, indien blijkt dat dit nodig is; dat de noodzaak voor een bronbemaling in de uitvoeringsfase zal worden onderzocht; dat het bemalingswater kan worden geloosd in de Vuntebeek gelegen tussen WT01 en WT02; dat de Vuntebeek een waterloop is van 3° categorie met een bodembreedte van 1,25 m en een diepte van 1,30 m; dat de kruinbreedte varieert tussen 2,10 m en 2,40 m; dat kan worden aangenomen dat bij een bemaling het water gelijkmatig wordt opgepompt; dat bijgevolg circa 2,7 liter per seconde zal worden geloosd indien een bronbemaling op volle capaciteit noodzakelijk is; dat dit slechts een beperkte hoeveelheid is; dat gelet op de afmetingen van de Vuntebeek, kan worden aangenomen dat de waterloop voldoende groot is om dit debiet te kunnen verwerken;

Overwegende dat gelet op bovenvermelde overwegingen en gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden er geen schadelijke effecten zullen

zijn op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 1.3.1.1. van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Natuur

Overwegende dat de windturbines gelegen zijn op circa 450 m van een bosgebied, op circa 500 m van een parkgebied en op circa 700 m van een natuurgebied; dat de windturbines gelegen zijn op circa 1,2 km van het habitatrictlijngebied 'Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek' en van het VEN-gebied 'De Oosterzeelse bossen';

Overwegende dat het habitatrictlijngebied is aangeduid voor een aantal heidehabitattypes, gras- en hooilandtypes, ruigten en verschillende bostypes; dat het gebied ook aangemeld is voor de kamsalamander en kruipend moerasscherm; dat gelet op de grote afstand tussen het habitatrictlijngebied en de projectzone er geen impact op deze aangeduide habitats en soorten wordt verwacht;

Overwegende dat in de aanvraag een natuurtoets is bijgevoegd;

Overwegende dat de inplanting van de windturbines gebeurt op percelen die volgens de biologische waarderingskaart als biologisch waardevol of biologisch minder waardevol zijn ingekleurd; dat deze percelen in hun huidig landgebruik als landbouwgrond worden gebruikt (akkers en velden); dat de grondinname eerder beperkt is; dat deze percelen niet zijn opgenomen in een erkend natuurgebied, VEN-gebied of habitatrictlijngebied; dat bijgevolg de impact van de windturbines op de flora en de vegetatie in de natuurtoets als gering negatief wordt beschouwd;

Overwegende dat de projectzone volgens de 'Vlaamse risicoatlas vogels-windturbines' gelegen is in risicoklasse 2 (risico) en dit ten gevolge van de ligging in een seizoenstrekroute en binnen de 5 km bufferzone rond het pleistergebied 'Zeeschelde Dendermonde-Gent', gelegen op circa 1,2 km van de projectzone; dat in deze pleisterzone circa 4.000 watervogels voorkomen met meer dan 2% van de Vlaamse populatie van knobbelzwaan, krakeend, wintertaling, slobbeend en wilde eend; dat in dit gebied ook rodelijstsoorten voorkomen als broedvogel zoals patrijs, boerenzwaluw, huiszwaluw, wespendif en veldleeuwerik;

Overwegende dat gelet op de ligging in een seizoenstrekroute, een gedetailleerde studie is opgemaakt met betrekking tot de vliegroutes van avifauna in het projectgebied; dat deze studie is opgenomen als bijlage bij de natuurtoets; dat er voor deze detailstudie tellingen werden uitgevoerd in september 2014; dat op basis van deze waarnemingen kan gesteld worden dat de seizoenstrekroute effectief aanwezig is van noordoostelijke naar zuidwestelijke richting; dat een vijftal soorten zijn waargenomen die opgenomen zijn in Bijlage I van de Europese Vogelrichtlijn; dat de waarnemingen in kader van deze detailstudie in grote lijnen overeenkomen met de waarnemingen van op naburige trekposten;

Overwegende dat de geplande drie windturbines in een lijnopstelling worden voorzien die noordwestelijk tot zuidoostelijk georiënteerd is; dat dit voor een maximale barrièrewerking zal zorgen, zeker bij de overheersende windrichting, zijnde zuidwestelijke wind; dat door concrete opstelling van de windturbines, zijnde iets meer in oostelijke richting ten opzichte van de bestaande 3 windturbines, een groter deel van de migratiecorridor wordt ingenomen; dat vooral de meest oostelijke nieuwe windturbine een belangrijk deel inneemt van de zone die vandaag wordt gebruikt door veel vogels om de bestaande turbines te ontwijken; dat deze windturbine (WT03) echter geen onderdeel uitmaakt van huidige aanvraag; dat de windturbines die het

onderwerp uitmaken van deze aanvraag zich niet (veel) verder naar het oosten bevinden ten opzichte van de bestaande windturbines zodat kan gesteld worden dat deze twee windturbines op zich geen (significante) versmalling van de migratiecorridor met zich meebrengen;

Overwegende dat de meeste passages op of net onder de rotorhoogte gebeurden; dat een inschatting is gemaakt van het aantal jaarlijks te verwachten aanvaringslachtoffers rekening houdende met de eigenschappen van de geplande windturbines, aantallen en ontwijkingsgraad van vogels; dat dit zowel per vogeltype is gebeurd als voor de volledige vogelpopulatie; dat rekening houdende met gemiddelde aantallen er een bijkomende sterfte ten gevolge van het windpark ten opzichte van de natuurlijke sterfte van maximaal 0,03% wordt berekend (grote roofvogels); dat in worst case omstandigheden er een bijkomende sterfte van 0,075% wordt verwacht (grote roofvogels); dat wanneer rekening wordt gehouden met alle vogels er een bijkomende sterfte ten gevolge van het windpark wordt verwacht van 0,0078% in gemiddelde omstandigheden en van 0,0196% in worst case omstandigheden; dat een bijkomende sterfte ten gevolge van het windturbinepark ten opzichte van de natuurlijke sterfte van 0,5% tot 1% als matig negatief wordt aanzien en dat een bijkomende sterfte van meer dan 1% als significant negatief moet worden aanzien; dat, op basis van de impactanalyse kan worden gesteld dat de verwachte impact van het windpark op vogels als aanvaardbaar moet worden beschouwd; dat moet worden opgemerkt dat bij de berekening van de percentage bijkomende slachtoffers er een rekenfout is gebeurd zodat in de detailstudie de percentages met een factor 100 worden overschat; dat hierboven echter de correcte percentages worden weergegeven;

Overwegende dat in de omgeving van de projectzone houtkanten, bomenrijen en bosbestanden voorkomen; dat deze landschapselementen vaak gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen; dat een gedetailleerde studie is opgemaakt met betrekking tot het voorkomen van vleermuizen rond de projectzone en de impact van de windturbines op vleermuizen; dat in deze studie waarnemingen van zes verschillende vleermuizensoorten worden gerapporteerd; dat er drie soorten zijn waarvan slechts enkele waarnemingen zijn gebeurd (grootoorvleermuis, baardvleermuis en tweekleurige vleermuis); dat met uitzondering van grootoorvleermuis en rosse vleermuis, de waargenomen soorten eerder algemene soorten zijn; dat is vastgesteld dat de vleermuizenactiviteit hoog was in het westen van de projectzone, zijnde ten westen van WT01 en tussen WT01 en WT02; dat WT01 gelegen is nabij vliegroutes en foerageergebieden; dat bijgevolg een impact verwacht kan worden; dat WT02 gelegen is aan de rand van foerageergebieden en vliegroutes; dat ook voor deze windturbine een impact wordt verwacht, hoewel deze impact kleiner zal zijn dan de impact van WT01; dat de meeste vleermuizen lager vliegen dan 60 m omwille van hogere windsnelheden op grotere hoogtes; dat echter bv de rosse vleermuis en de gewone dwergvleermuis tot op hoogtes van 150 m vliegen; dat bij de bestaande windturbines reeds enkele dode vleermuizen werden teruggevonden zodat kan gesteld worden dat de kans op aanvaring reëel is;

Overwegende dat een beroepsindiener een eigen vleermuizenonderzoek heeft uitgevoerd begin 2014; dat in dit onderzoek waarnemingen van acht verschillende vleermuizensoorten gerapporteerd worden; dat dit onderzoek vooral vleermuizenactiviteit aangeeft rond het kasteelpark De Bueren; dat in dit onderzoek slechts vleermuizenactiviteit in de onmiddellijke buurt van de projectzone aantoont rond WT01; dat hoofdzakelijk de gewone dwergvleermuis in deze zone actief is; dat er in het kasteelpark een ijskelder aanwezig is die dienst doet als winterverblijfplaats van vleermuizen; dat deze zich bevindt op circa 650 m van WT01;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos op 21 november 2018 een voorwaardelijk gunstig subadvies heeft gegeven in kader van deze beroepsprocedure; dat in dit subadvies wordt gesteld dat er geen significante effecten worden verwacht op avifauna; dat echter gelet op de

ligging van de windturbines in de seizoenstrekroute het aangewezen is dat het aantal eventuele aanvaringssslachtoffers wordt gemonitord; dat met betrekking tot de impact van de windturbines op de vleermuizen het programmeren van de windturbines noodzakelijk is zodat deze gedurende de volgende tijdstippen worden stilgezet;

- van 1 november tot 15 maart: geen beperkingen;
- van 15 maart tot 30 mei: stilleggen bij het cumulatief voordoen van volgende meteorologische condities vanaf 20 min na tot 4 uur zonsondergang en vanaf 3 uur voor tot 20 min voor zonsopgang:
 - windsnelheid lager dan 6 m/s gemeten op rotorhoogte;
 - buitentemperatuur minimaal 6° C op vlieghoogte;
 - afwezigheid van of beperkte neerslag: neerslag < 5 mm/u;
- van 1 juni tot 31 juli: stilleggen bij het cumulatief voordoen van volgende meteorologische condities vanaf 20 min na zonsondergang tot 20 min voor zonsopgang:
 - windsnelheid lager dan 6 m/s gemeten op rotorhoogte;
 - buitentemperatuur minimaal 10° C op vlieghoogte;
 - afwezigheid van of beperkte neerslag: neerslag < 5 mm/u;
- van 1 augustus tot 31 oktober: stilleggen bij het cumulatief voordoen van volgende meteorologische condities vanaf zonsondergang tot zonsopgang:
 - windsnelheid lager dan 7 m/s gemeten op rotorhoogte;
 - buitentemperatuur minimaal 6° C op vlieghoogte;
 - afwezigheid van of beperkte neerslag: neerslag < 5 mm/u;

dat ook een sensor in de gondel kan worden geïnstalleerd dat de vliegbewegingen van vleermuizen rond de rotorbladen kan detecteren; dat de windturbine moet worden stilgelegd op de momenten dat er effectief vleermuizen rond de windturbine worden vastgesteld; dat zo de impact op de vleermuispopulatie wordt vermeden en tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

9. CONCLUSIE ADVIES: ongunstig

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de aangevraagde inrichting niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de beroepen gegrond te verklaren en het bestreden besluit op te heffen;

10. VOORSTEL

10.1° Wat de gegrondheid van het beroep betreft

De ontvankelijk bevonden beroepen worden gegrond verklaard.

10.2° Wat het bestreden besluit betreft

Het bestreden besluit wordt opgeheven.

Aan de nv Eneco Wind Belgium, Battelsesteenweg 455I, 2800 Mechelen, wordt de gevraagde vergunning geweigerd voor het exploiteren van een windmolenpark, gelegen te 9090 Melle,

Geerbosstraat zn, op de kadastrale percelen: afdeling 1, sectie D, perceelnummers 522a, 676a, 677a en 678a, omvattende:

- 2 transformatoren met een individueel nominaal vermogen van 4.000 kVA elk;
- 2 windturbines met een elektrisch vermogen van max. 3,5 MW elk (totaal rubriek: 7 MW);
- een bronbemaling in kader van geplande bouwwerken aan een debiet van max. 10 m³/uur;

Dit advies is opgemaakt door David Rabaey.

Voor de afdeling GOP